

provincie **HOLLAND**
ZUID

BELEIDSKADER OPENBAAR VERVOER DAV IN VOGELVLUCHT

September 2016

Het openbaar vervoer in de regio Drechtsteden / Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (DAV) wordt opnieuw aanbesteed, voor een periode van december 2018 tot en met uiterlijk december 2028.

Voor de provincie Zuid-Holland, verantwoordelijk voor het regionaal openbaar vervoer in de provincie, is dit een uitgelezen kans het openbaar vervoer zó in te richten dat het klaar is voor de toekomst. Dat betekent dat het openbaar vervoer in het gebied er anders uit gaat zien.

Om de regio ook in de toekomst bereikbaar te houden is goed openbaar vervoer, dat aansluit bij de wensen van de inwoners en bedrijven in het gebied, van belang. Dit vraagt om een eigentijdse en toekomstbestendige visie op mobiliteit en de rol van het openbaar vervoer hierin.

Hoogwaardiger en duurzamer openbaar vervoer met ruimte voor slimme mobiliteitsoplossingen

Goed openbaar vervoer (OV) is van belang voor het goed functioneren van de provincie Zuid-Holland. Het zorgt ervoor dat grote groepen mensen dagelijks hun reis van huis naar werk of school kunnen maken. Het draagt bij aan het economisch vestigingsklimaat en zorgt ervoor dat kwetsbare groepen in de samenleving kunnen blijven participeren. Daarnaast draagt goed OV bij aan leefbare steden en dorpen.

De provincie wil dan ook, samen met de toekomstige vervoerder, in de nieuw aan te besteden concessie voor de Drechtsteden / Alblasserwaard – Vijfheerenlanden (DAV) betrouwbaar, bereikbaar en betaalbaar OV realiseren, passend bij de vervoervraag in het gebied.

Het beleidskader DAV geeft aan op welke manier de provincie Zuid-Holland en de regio's dit willen bereiken. Het beleidskader is het resultaat van een interactief proces met allerlei partijen uit het concessiegebied, waaronder regio's, gemeenten, bedrijven en de reizigersorganisatie DAV.

Openbaar vervoer verandert

De samenleving verandert. Reizigers worden steeds flexibeler in het maken van mobiliteitskeuzes. Steeds vaker maakt de reiziger per reis een afweging welke mobiliteitsoplossing het beste past bij het doel van zijn reis.

We zien dat de diversiteit van de bevolking toeneemt. Dit leidt tot een

verschuiving van de auto naar meer openbaar vervoer- en fietsgebruik. En tot een toename van het aantal verplaatsingen met meerdere vormen van mobiliteit; fiets, deelauto, flexbus, taxi enzovoorts.

Steeds vaker zal een reiziger de afweging maken welke mobiliteitsoplossing het beste past bij het doel van zijn reis.

Technologische ontwikkelingen maken mobiliteit steeds slimmer. Voor het openbaar vervoer betekent dit dat nieuwe systemen, die leiden tot meer reisgemak, hun intrede doen. Zo gaat technologie een steeds grotere bijdrage leveren aan het optimaliseren van de reis van deur tot deur, bijvoorbeeld door steeds slimmere reisplanners die gevoed worden door allerlei realtime data.

Ten slotte nemen steeds meer bewonersgroepen het initiatief om op lokaal niveau zélf te zorgen voor kleinschalige vervoerssystemen, vooral in gebieden waar het reguliere openbaar vervoer niet volledig voorziet in de vraag die er is. Buurtbussen, E-wheels en de Sjuttl zijn voorbeelden van dergelijke kleinschalige mobiliteitsoplossingen in het DAV-gebied. De provincie omarmt, stimuleert en faciliteert dergelijke initiatieven.

Openbaar vervoer in DAV

Het openbaar vervoer in het DAV-gebied bestaat uit de MerwedeLingelijn (trein) en het busnetwerk. De afgelopen jaren is het gebruik van het openbaar vervoer (zowel de bus als de trein) toegenomen. De provincie vindt het belangrijk om deze sterke punten ook in de toekomst vast te houden.

Veel reizigers in het DAV-gebied hebben een bestemming buiten het gebied. Met name Rotterdam, Utrecht en Breda zijn belangrijke bestemmingen. De provincie wil de verbindingen hiernaartoe verbeteren. Een goede samenwerking met de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag en de provincies Utrecht, Gelderland en Noord-Brabant is hiervoor van groot belang.

Visie op het openbaar vervoer in DAV

De provincie ziet kansen om, met behulp van innovatieve oplossingen, beter in te

springen op de veranderende mobiliteitsvraag van inwoners en bezoekers van de regio DAV. Om deze kansen goed in kaart te brengen is de afgelopen periode met veel partijen in het gebied en vervoerders gesproken. Ook is er een uitvoerige gebiedsanalyse opgesteld om een goed beeld te krijgen van de vraag naar het openbaar vervoer. Dit heeft geleid tot een nieuwe visie op het openbaar vervoer in DAV. Deze visie heeft vier hoofdpunten, te weten:

Beschikbaar openbaar vervoer

De provincie zet in op een compleet en samenhangend openbaar vervoersysteem dat aansluit op de verschillende wensen en behoeften van reizigers in het gebied.

Dit systeem bestaat in ieder geval uit een stevigere 'ruggengraat' van snel en frequent Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) met de omliggende

steden (inclusief de succesvolle Merwedelinge lijn). Om snellere en

Er komt een stevigere ruggengraat van HOV, in combinatie met nieuwe, slimme voorzieningen om van deur tot deur te reizen.

frequentere verbindingen mogelijk te maken worden verbindingen 'gestrekt en gebundeld' en investeert de provincie in mooiere haltes met meer voorzieningen.

Dit betekent soms wel dat een (extra) overstap nodig is of dat de loopafstand naar een halte groter wordt. Om als reiziger toch bij deze 'ruggengraat' te komen zijn nieuwe voorzieningen en slimme, kleinschalige mobiliteitsoplossingen essentieel om de gehele reis (van deur tot deur) zo goed mogelijk te laten verlopen.

Betrouwbaar en betaalbaar openbaar vervoer

Reizigers hechten waarde aan een goede, comfortabele en betaalbare reis. Dit betekent dat de tarieven maximaal met de inflatie mogen stijgen en dat aan de nieuwe vervoerder gevraagd wordt abonnementen, e-tickets en kaartjes aan te bieden die aansluiten op deze wens. Verder zet de provincie blijvend in op de kwaliteit van de

treinen en bussen, de toegankelijkheid van het openbaar vervoer, sociale veiligheid, wifi in het openbaar vervoer en goede, actuele reisinformatie.

Duurzaam openbaar vervoer

Alle provincies hebben met elkaar afgesproken dat alle bussen die vanaf 2025 nieuw instromen in het openbaar vervoer klimaatneutraal moeten zijn. Daarom zet de provincie Zuid-Holland ook in op het doorontwikkelen van al ingezette vernieuwingen, zoals de inzet van hybride bussen in de stadsdienst Dordrecht. Daarnaast zet ze een nieuwe stap door in ieder geval een deel van het stadsvervoer in Dordrecht en Gorinchem uit te laten voeren met zero-emissie bussen.

Ontwikkeld openbaar vervoer

Het openbaar vervoer is nooit af. Er zijn continu ontwikkelingen die van invloed zijn op de mobiliteit binnen en buiten het gebied. Veranderingen in de bevolkingsoopbouw, technologische ontwikkelingen en ontwikkelingen in de samenleving. De daadwerkelijke impact van deze ontwikkelingen op lange termijn is moeilijk voorspelbaar. Daarom biedt de provincie de vervoerder ruimte om flexibel in te kunnen spelen op deze ontwikkelingen. Daarnaast zal de provincie regelmatig met de vervoerder, de (aangrenzende) regio's, gemeenten en het reizigersoverleg evalueren of het aanbod van openbaar vervoer nog aansluit op de vraag van de reiziger.

De markt aan zet

De provincie vindt het belangrijk om de markt te laten doen waar de markt goed in is. Een grote mate van vrijheid voor de vervoerder is dan ook een van de uitgangspunten. De toekomstige vervoerder krijgt een stevige verantwoordelijkheid, en dus óók de ruimte, om het openbaar vervoer vorm te geven. Hier

staat tegenover dat de reizigersinkomsten voor de vervoerder zijn, een belangrijke prikkel om te zoeken naar slimme

Een grote mate van vrijheid voor de vervoerder is een uitgangspunt.

oplossingen die aansluiten bij de wensen van de reiziger én meer opbrengsten genereren voor de vervoerder.

Begroting

Jaarlijks investeert de provincie 24 miljoen euro in het openbaar vervoer. Dit blijft de provincie doen. Er wordt wel gezocht naar mogelijkheden om deze middelen slimmer in te zetten. Met als doel om met dezelfde middelen een beter openbaar vervoersysteem te realiseren. Daarbij staan de belangen van de reizigers centraal.

Vervolg

Het beleidskader is een eerste stap naar vernieuwd openbaar vervoer in DAV. Zodra dit beleidskader is vastgesteld vormt het de basis voor het Programma van Eisen (PvE) en de aanbesteding van het openbaar vervoer. Omdat de samenwerking met regionale partners zijn vruchten heeft afgeworpen zal de provincie ook bij de uitwerking van het PvE met deze partners om tafel gaan.

Het uiteindelijke PvE is deels kaderstellend en op andere punten richtinggevend voor de uitvraag naar de markt. Daarna is het aan de vervoerders om een bieding te doen die hierop aansluit. Na de definitieve gunning gaan de provincie en de winnende vervoerder aan de slag met de voorbereiding en implementatie van het vernieuwde openbaar vervoer, zodat dit in december 2018 kan starten.

Om de ambities in het beleidskader waar te maken zijn verschillende maatregelen nodig in het gebied. Maatregelen waarvoor de provincie, de regio's en gemeenten samen aan zet zijn. Gedacht kan worden aan infrastructurele maatregelen die nodig zijn om Hoogwaardig Openbaar Vervoer mogelijk te maken, maar ook onderzoek om te bekijken hoe gebruik kan worden gemaakt van regionale en lokale

mobilitieitsoplossingen. De resultaten van deze uitwerking komen terug in een zogeheten Uitvoeringsprogramma Openbaar Vervoer DAV dat eind februari 2017 klaar moet zijn.

Om de ambities waar te maken zijn maatregelen nodig waarvoor provincie en regio's samen aan zet zijn.

Deze tekst is een samenvatting van het Beleidskader Openbaar vervoer Drechtsteden / Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (DAV).

Provincie Zuid-Holland,
september 2016

